

R E C E N Z J A

rozprawy doktorskiej zatytułowanej

PRZYGOTOWANIA AGENCJI OCHRONY OSÓB I MIENIA DO DZIAŁANIA W WARUNKACH ZEWNĘTRZNEGO ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWA I W CZASIE WOJNY

opracowanej przez mgr Jodytę RYKOWSKĄ
pod kierunkiem prof. dr. hab. Roberta SOCHY

I. UWAGI OGÓLNE

Recenzowana rozprawa doktorska Pani mgr Jodyty RYKOWSKIEJ, opracowana pod kierownictwem naukowym prof. dr. hab. Roberta SOCHY przedłożona została w Wydziale Nauk Stosowanych – Akademii WSB w Dąbrowie Górniczej.

Obszar badawczy przedstawiony w pracy dotyczy zagadnień związanych z prywatyzacją zadań w sektorze obronnym państwa i stanowi jedną z form udziału podmiotów niepaństwowych w wykonywaniu zadań w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny. Postępująca tendencja na rzecz ograniczenia zaangażowania państwa w realizację potrzeb społecznych doprowadziła do stanu, w którym niemal każdy obszar działań administracji publicznej objęty jest wsparciem podmiotów prywatnych, w tym także firm prywatnych zajmujących się ochroną osób i mienia. Sektor prywatny stał się istotnym elementem wspierającym działania państwa w zakresie ochrony porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli.

Dążąc do skonkretyzowania badanego zjawiska, Doktorantka podjęła próbę przedstawienia problematyki funkcjonowania firm świadczących usługi w obszarze zapewnienia oraz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego w kraju. Ukazała korzyści wynikające z prywatyzacji zadań z zakresu bezpieczeństwa narodowego w sektorze bezpieczeństwa militarnego, a więc dziedziny niezwykle

istotnej z punktu widzenia prawidłowego funkcjonowania społeczeństwa w sferze publicznej, jak i zagrożeń mogących zaistnieć na skutek redukcji zadań sektora obronnego i sędowania ich na podmioty prywatne.

Kształtowanie relacji pomiędzy sektorem prywatnym i publicznym to proces angażujący bardzo wiele podmiotów. Problem ujęty w temacie rozprawy ma charakter interdyscyplinarny. Obok zagadnień związanych bezpośrednio z bezpieczeństwem podejmowane są kwestie prawne, techniczne, a także wybrane aspekty zarządzania. Rozpatrywane problemy, ze względu na dynamikę zmian w środowisku bezpieczeństwa, w przekonaniu Autorki są złożone. Wymagały, więc wykorzystania wiedzy z wielu obszarów z szeregu pokrewnych dyscyplin naukowych, do których należało się odwoływać dążąc do rozwiązania zagadnień szczegółowych. Zaproponowane rozwiązania stanowią pewien głos środowiska naukowego właśnie w procesie podniesienia sprawności funkcjonowania w obszarze prowadzonych dociekań naukowych, szczególnie jednego z jej rodzajów - sektora obronnego – można mieć pewne wątpliwości co do samego tematu recenzowanej rozprawy doktorskiej ale w tym przypadku zdaję się na wieloletnie doświadczenie opiekuna naukowego, który podjął się realizacji funkcji promotora nad tak określonym nie łatwym obszarem prowadzonych badań naukowych przez Doktorantkę.

W dobie współczesnych zagrożeń prowadzenie badań naukowych nad sposobami podnoszenia zdolności do realizacji zadań w sektorze obronnym stanowi istotny wkład w określenie kierunku rozwoju i przekształcania instytucji odpowiedzialnych za realizację zadań z obszaru bezpieczeństwa militarnego. Wyniki tego typu badań mogą mieć zastosowanie między innymi w nowelizacji przepisów prawnych dotyczących organizowania systemu bezpieczeństwa państwa.

W literaturze przedmiotu badań dostępnych jest wiele opracowań dotyczących kompleksowego ujęcia problematyki badawczej, zawartej w przedłożonej do recenzji dysertacji. Kwestia ta jednak – jak uważam – jest istotna z uwagi na to, iż efekty nasilającego się od lat procesu delegacji zadań państwa na rzecz podmiotów prywatnych, realizujących zadania w obszarze objętym badaniami nie zostały w sposób kompleksowy poddane ocenie pod względem uzyskanych korzyści i powstałych zagrożeń.

Obecnie jak wskazują badania przeprowadzone przez Doktorantkę, nie do końca można skutecznie realizować te zadania. Dlatego poszukiwanie odpowiednich rozwiązań jest bardzo istotne, a każda naukowa refleksja jest pożądana –

prorowadzenie badań naukowych w tym zakresie, jest zatem powinnością ośrodków naukowych. W konsekwencji należy przyjąć, iż potrzeba obiektywnego, naukowego poznania tego obszaru społecznej rzeczywistości jest istotna. Powinna ona być prowadzona z uwzględnieniem rygorystycznych standardów procesu badawczego, w tym z wykorzystaniem adekwatnych metod badawczych.

Zasadność podjęcia badań nie budzi zastrzeżeń, gdyż z pewnością ten obszar wymaga ciągłego doskonalenia, co jest niezmiernie ważne przede wszystkim z punktu widzenia możliwości przeciwdziałania pojawiających się w nim zagrożeniom, szczególnie, jeżeli weźmiemy pod uwagę pełzający charakter wielu możliwych zagrożeń zewnętrznych i wewnętrznych.

W ocenie recenzenta na chwilę obecną, problem ten nie ma cech problemu zamkniętego, a zatem wymaga systematycznych badań, które podejmowane będą z coraz to innego punktu widzenia i doskonalenia oraz aktualizacji utworzonych już rozwiązań. Świadczy to o randze i aktualności problematyki podjętej przez Doktorantkę.

II. OCENA WARSTWY METODOLOGICZNEJ

Recenzowana rozprawa opracowana została w publikacji liczącej 277 stron, posiadającej tradycyjny w tego typu pracach układ, a mianowicie wstęp oraz pięć rozdziałów, wnioski końcowe i zakończenie. Dysertację uzupełnia bibliografia oraz załączniki. Struktura pracy jest przejrzysta, a jej układ ułatwia poznawanie i analizowanie zawartej w niej treści.

Autorka dysertacji problematykę z zakresu metodologii badań zamieściła w rozdziale pierwszym, w którym przedstawiła motywy, jakimi kierowała się podejmując wyzwanie przedstawienia problemu naukowego, odzwierciedlonego tytułem swojej rozprawy.

Układ omawianego rozdziału jest formalny i zgodny z przyjętymi standardami, a kolejne etapy badań prezentowane w treści są przejrzysto zdefiniowane. Autorka przedstawiła sytuację problemową – zasadnicze komponenty naukowej metodologii badawczej, obejmującej: cel badań, problemy i hipotezę badawczą, założenia badawcze oraz metodykę prowadzonych badań, służącą rozwiązaniu przyjętych problemów badawczych. Opisane zostały także metody, techniki i narzędzia badawcze wykorzystane w czasie pracy nad niniejszą dysertacją, jak również organizacja i przebieg prowadzonych badań.

Przyjęty główny problem badawczy uważam za sformułowany poprawnie, odpowiadający tematyce dysertacji. Doktorantka poprawnie wyeksponowała tło problemowe na zbudowanej koncepcji metodologicznej i realizację tego zamysłu. Uważam, że sformułowany problem badawczy w pełni odpowiada wymaganiom prac naukowo – badawczych i dobrze, że został podjęty. Doktorantka właściwie zrealizowała swój zamiar badawczy, co w efekcie pozwoliło na rozstrzygnięcie założonych wcześniej problemów badawczych.

Sposób skonstruowania hipotezy uznaję za poprawny. Doktorantka dostrzegła zachodzące zmiany, które determinują potrzebę wypracowania teoretycznych podstaw działania w obszarze problemowym dysertacji. Hipoteza jest spójna z przyjętym głównym problemem badawczym, co pozwoliło na konstruktywne opracowanie prezentowanych rozwiązań.

Na potrzeby procesu badawczego przyjęto, przedmiot badań, którym były przygotowania obronne prowadzone w agencjach ochrony osób i mienia, rozumiane jako całość przedsięwzięć mających na celu przygotowanie agencji ochrony osób i mienia do działania w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny.

Pewne wątpliwości budzi dość ogólne określenie przyjętego przedmiotu badań – który w mojej ocenie – można było rozwinąć, uwzględniając nie tylko przedstawione uwarunkowania organizacyjno-funkcjonalne w obszarze prowadzonych dociekań naukowych, ale też samo zaangażowanie zainteresowanych podmiotów.

Na uwagę zasługuje brak krytycznej analizy oraz oceny literatury przedmiotu, analizę tą należy bowiem traktować, jako wstępny etap procedury badawczej, tym bardziej, że służyć mogłaby jasnemu przedstawieniu i merytorycznemu dookreśleniu przedmiotu badań.

Pewien niedosyt budzi brak równowagi między studiami literatury dostępnej w kraju, a materiałami dostępnymi w zagranicznych ośrodkach naukowych, szczególnie w dziedzinie zarządzania tak specyficznym działaniem, jakim jest obszar prowadzonych badań.

W znacznym stopniu Doktorantka wykorzystała obowiązujące źródła prawa, odnoszące się do opisywanego przedmiotu badań. Dotarła także do dokumentów źródłowych, opracowanych przez organy i instytucje, których zakres zadań i kompetencje odpowiadają obszarom zainteresowania naukowego przedmiotowej dysertacji.

Materiały te zostały szeroko i poprawnie wykorzystane w trakcie prowadzonych badań, dlatego do sposobu ich wykorzystania nie mam istotnych zastrzeżeń. Należy jednak wskazać na brak w tym zakresie między innymi monografii pod redakcją dr. Roberta Netczuka z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach – *Prywatyzacja zadań policyjnych. Korzyści i niebezpieczeństwa*.

Odrębną kwestią, jest sposób prezentacji bibliografii, przyjęta praktyka jest rzadko stosowanym zabiegiem w tego rodzaju publikacjach naukowych. Wykaz publikacji zwartych został opracowany z naruszeniem obowiązujących standardów w tym zakresie. Również wśród „artykułów” Autorka umieściła pozycje niebędące artykułami.

Autorka na wstępie nie przyjęła ograniczeń badawczych, które determinowałyby cały proces prowadzonych badań oraz w sposób klarowny i jednoznaczny uszczegółowiły go, co znalazło swoje odzwierciedlenie w treści dysertacji oraz zakończeniu.

Kolejna wątpliwość wynika bezpośrednio ze wspomnianego już nieprzyjęcia ograniczeń, a dotyczy problemu reprezentatywności badań. Wielość prezentowanych przez Autorkę teorii nie zawiera oceny, które z nich są ważne lub najważniejsze, oraz tego, czy w znacznym stopniu wpływają na profilowanie dalszych działań związanych z pracą badawczą.

Klarowność prezentowanych wywodów wspiera sporządzona grafika obrazująca przedstawione zagadnienia, która stanowi istotne uzupełnienie przekazywanych treści. Pewien niedosyt budzą pojawiające się niedopracowania edytorskie i niedoskonałości redakcyjne. Autorka nie uniknęła także pewnych potknięć (*dotyczą one przede wszystkim przejrzystości tabel i rysunków oraz języka, w którym sporządzono część grafiki*), które zakłócają odbiór treści dysertacji. W moim odczuciu nie wpływają one jednak na obniżenie wartości merytorycznej dysertacji.

Doktorantka umiejętnie zastosowała wybrane teoretyczne i empiryczne metody badawcze, służące rozwiązaniu poszczególnych problemów badawczych. Na pozytywne podkreślenie zasługuje zarówno formalny, jak i merytoryczny układ rozprawy. Wartość użytkowa zrealizowanego procesu badań związana jest z możliwością wykorzystania wyników badań jako elementu pomocnego w przygotowaniu opracowania określającego wymogi w zakresie prywatyzacji zadań administracji publicznej w obszarze prowadzonych dociekań naukowych.

Reasumując stwierdzam, że przyjęta w pracy metodologia jest zgodna z normami i zasadami stosowanymi w tego typu pracach naukowych z zakresu nauk społecznych, w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie. Wskazuje, że Pani mgr Judyta Rykowska właściwie zrealizowała swój zamiar badawczy, co w efekcie pozwoliło Jej na rozstrzygnięcie założonych wcześniej problemów badawczych.

III. OCENA MERYTORYCZNA PRACY

Recenzowana dysertacja składa się z wstępu, pięciu rozdziałów merytorycznych i zakończenia oraz bibliografii (w skład, której wchodzi artykuły, dokumenty normatywne, netografia i publikacje), spisu rysunków i tablic oraz załączników.

W syntetycznym wstępie do rozprawy Doktorantka przedstawiła motyw, jakimi kierowała się podejmując wyzwanie przedstawienia problemu naukowego, odzwierciedlonego w tytule swojej rozprawy.

Struktura pracy jest poprawna – w ocenie recenzenta – zawiera niejako dwie części, z których jedną generalnie można uznać za część teoretyczną, a drugą za empiryczną.

Kwestie merytoryczne dysertacji zostały przedstawione w rozdziałach: drugim, trzecim i czwartym, zakończonych wnioskami.

Rozdział drugi obejmuje charakterystykę przygotowań obronnych w Polsce, analizę podstaw prawnych, a także zakres i istotę tych przygotowań w kontekście bezpieczeństwa narodowego.

W treści rozdziału podjęto kwestie związane z bezpieczeństwem państwa i bezpieczeństwem narodowym oraz przedstawiono charakterystykę zjawiska prywatyzacji bezpieczeństwa narodowego – przeanalizowane zostały przyczyny tego zjawiska. Opisane zostały uwarunkowania bezpieczeństwa, które na podstawie przeprowadzonych badań z użyciem teoretycznych metod badawczych, takich jak analiza dokumentów, pozwoliły Doktorantce na wyciągnięcie wniosków w obszarze prowadzonych dociekań naukowych. W świetle tych ustaleń przedstawione uogólnienia mogą stanowić punkt wyjścia do dalszych badań nad operacyjnym zastosowaniem rozwiązań prawnych w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa państwa. Poczynione ustalenia pozwalają wskazać, że dotychczasowy model przygotowań obronnych wymaga nie tylko aktualizacji, lecz także uzupełnienia o komponent prywatny.

W zakończeniu rozdziału dokonano charakterystyki zagrożeń w obszarze prowadzonych dociekań naukowych jako domeny aktywności państwa oraz zdefiniowano istotę prywatyzacji bezpieczeństwa narodowego w sektorze bezpieczeństwa militarnego.

Rozdział trzeci omawia potencjał agencji ochrony osób i mienia, przedstawiając ich uwarunkowania historyczne, zasoby ludzkie i materialne, aspekty prawne oraz kwestie zarządzania strategicznego. To także analiza systemu obronnego Rzeczypospolitej Polskiej w kontekście jego ewolucji oraz aktualnych wyzwań. Zasoby ludzkie, organizacyjne i techniczne agencji ochrony mogą stanowić cenny zasób, zwłaszcza w sytuacjach nagłych, gdy potrzebne są działania szybkie, zdecentralizowane i oparte na lokalnych strukturach. Dlatego niezbędna jest zmiana postrzegania sektora prywatnego w przestrzeni bezpieczeństwa narodowego. Doświadczenia europejskie dowodzą, że efektywne włączenie sektora prywatnego w struktury obronne możliwe jest pod warunkiem istnienia odpowiednich ram prawnych i organizacyjnych.

Szkoda jednak, że Autorka nie wypowiedziała się w sposób zdecydowany, na ile działania Unii Europejskiej w obszarze prowadzonych dociekań naukowych są optymalne, zadawałające Unię Europejską i inne państwa współpracujące w tym zakresie. Mógłby być to kolejny problem badawczy, o którym, jeśli nie teraz, to w przyszłości trzeba pamiętać. Warto byłoby się zastanowić, czy prywatyzacja działalności w tym newralgicznym obszarze funkcjonowania „Wspólnoty Europejskiej” jest przejawem specyficznego rodzaju działań w celu demontażu porządku międzynarodowego, czy elementem składowym globalizmu światowego

Rozdział czwarty to analiza miejsca agencji ochrony w systemie obronnym Rzeczypospolitej Polskiej, wskazująca na aktualny stan rozwiązań prawno-organizacyjnych oraz możliwości ich wykorzystania na potrzeby obronne państwa. Analizie poddano prawne podstawy funkcjonowania tego obszaru, podział kompetencji pomiędzy organami administracji publicznej oraz współpracę z sektorem prywatnym w obszarze prowadzonych dociekań naukowych.

W kontekście przeprowadzonej analizy warto podkreślić, że implementacja proponowanych zmian wymaga nie tylko decyzji legislacyjnych, ale również szerokiego dialogu międzysektorowego, opartego na zaufaniu, transparentności oraz wzajemnym uznaniu kompetencji. Współczesne podejście do bezpieczeństwa zakłada synergii zasobów i potencjałów wszystkich uczestników systemu: państwa,

samorządów, sektora prywatnego oraz społeczeństwa obywatelskiego. Prywatne agencje ochrony osób i mienia, odpowiednio przygotowane i osadzone w jasno zdefiniowanych ramach legislacyjnych, mogą i powinny stać się istotnym elementem narodowego potencjału obronnego. W dobie rosnącej niestabilności geopolitycznej, adaptacyjność, elastyczność i zdolność do szybkiego reagowania, które są charakterystyczne dla sektora prywatnego, stwarzają unikalną wartość dodaną dla bezpieczeństwa państwa.

Jak wnioskuję Doktorantka - skuteczna koordynacja działań między sektorem prywatnym a publicznym będzie kluczowa dla zapewnienia bezpieczeństwa państwa. Konieczność integracji sektorów publicznego i prywatnego w działaniach na rzecz bezpieczeństwa przy uwzględnieniu zmieniającego się charakteru współczesnych zagrożeń staje się oczywista.

Każdy z rozdziałów kończą wnioski, w których Doktorantka potwierdziła przyjęte założenia oraz udzieliła syntetycznej odpowiedzi na szczegółowy problem badawczy. Zawarte w nich treści Doktorantka interpretuje – dokonała analizy i krytyki wybranych faktów oraz weryfikacji danych, uzyskiwanych z różnych materiałów. Zawierają one, punkt wyjścia do dalszych rozważań i wnoszą systematykę w dalszy proces badawczy.

Zaletą tej ciekawej merytorycznie części dysertacji jest brak nadmiernej „publicystyki” w opisywanych treściach. Znaczna jej część poświęcona została potencjalnym zagrożeniom oraz ich charakterystyce. Autorka dokonała także wyboru i zaprezentowała historyczne doświadczenia, zarówno krajowe, jak i zagraniczne w tym zakresie, skupiając się na zwięzłych opisach zakończonych pragmatycznymi i obiektywnymi uogólnieniami. Na szczególną uwagę zasługuje przeprowadzona przez Autorkę analiza rozwiązań funkcjonujących w innych krajach w zakresie prowadzonych dociekań naukowych, a w konsekwencji wypracowane wnioski, które zostały również uwzględnione przy opracowaniu propozycji doskonalenia funkcjonujących rozwiązań. W dobie globalizacji wykorzystanie przez Autorkę doświadczeń innych państw – dzięki ich wcześniejszemu poznaniu i analizie – stanowi pożądany wkład w badania społeczne, służące celowi dedykowanemu w dysertacji.

Ta część rozprawy jest merytorycznie poprawna w zakresie, w jakim Autorka przywołuje obowiązujące akty prawne i poglądy zawarte w literaturze. Wnioski kończące rozdziały, stanowią materiał wyjściowy dla kontynuowanych rozważań

w kolejnej części pracy. Zawiera ona analizę niezbędnych pojęć odnoszących się do obszaru prowadzonych badań.

Wartość użyteczności nauki znalazł swoje odzwierciedlenie w treściach rozdziału piątego, który zawiera rekomendacje dotyczące doskonalenia, przygotowań w obszarze prowadzonych badań, agencji ochrony osób i mienia, odnosząc się do trzech kluczowych dziedzin: prawa, zarządzania i logistyki – wnioski z dokonanej syntezy wyników przeprowadzonej analizy jakościowej, bazującej na standaryzowanych wywiadach pogłębionych z przedstawicielami sektora ochrony osób i mienia. Powyższe analizy w zakresie legislacji, zarządzania i logistyki pozwoliły na wyprowadzenie syntetycznych wniosków o charakterze uogólniającym. Ich podstawą są zarówno dane empiryczne, jak i konfrontacja z obowiązującym stanem prawnym oraz potrzebami systemu bezpieczeństwa narodowego.

Przeprowadzona analiza pozwoliła na wyodrębnienie pięciu głównych obszarów problemowych: przygotowanie operacyjne, współpraca instytucjonalna, infrastruktura techniczna, kapitał ludzki oraz formalizacja działań. W każdym z tych obszarów ujawniły się powtarzające się wzorce odpowiedzi, pozwalające na sformułowanie uogólnień o charakterze syntetycznym. Celem badań było określenie poziomu gotowości tych podmiotów do funkcjonowania w warunkach podwyższonego zagrożenia bezpieczeństwa państwa oraz ich potencjalna rola w systemie obronnym Rzeczypospolitej Polskiej. Przeprowadzone wywiady ujawniły szereg istotnych tendencji, zarówno w wymiarze organizacyjnym, jak i proceduralnym oraz społecznym.

Ta część rozprawy doktorskiej zawiera finalną kwintesencję przeprowadzonych badań. Przedstawiono w niej wyniki badań, które mogą stanowić wkład zarówno w rozwój nauk o bezpieczeństwie, jak i swego rodzaju koncepcję określającą praktyczne działania zmierzające do podniesienia poziomu gotowości prywatnych podmiotów ochrony do działania na rzecz systemu obronnego państwa w sytuacjach zagrożenia. W treści rozdziału przedstawiono analizę obszaru prowadzonych badań uwzględniając potencjalne płaszczyzny prywatyzacji w obszarze organizacyjnym, legislacyjnym, a także logistycznym wskazując możliwe kierunki rozwiązań praktycznych. Dodatkowo, Autorka w tej części rozprawy odniosła się do wybranych nowych wyzwań w zakresie prywatyzacji usług w sektorze bezpieczeństwa militarnego Rzeczypospolitej Polskiej. Zgromadzone dane wskazują, że agencje ochrony dysponują nie tylko wyspecjalizowanym personelem i infrastrukturą

techniczną, ale także systemami łączności i transportu, które mogą mieć istotne znaczenie w działaniach wspierających państwowe struktury reagowania kryzysowego. Szczególnie wartościowe są utrzymywane zasoby – zdolność do szybkiego przemieszczania się, monitoringu i kontroli dostępu oraz zabezpieczenia fizycznego – czynią ten sektor potencjalnym komponentem systemu odporności państwa na zagrożenia hybrydowe i asymetryczne. Jednocześnie analiza całościowa zasobów organizacyjnych i kadrowych branży ochrony ukazuje nie tylko wyzwania, przed którymi stoi ten sektor, ale również jego zdolność adaptacyjną. Rozwój technologiczny, zmiana struktury zatrudnienia, inwestycje w systemy informacyjne oraz procedury współpracy z instytucjami państwowymi stają się fundamentem budowania profesjonalnych i elastycznych struktur.

Analizując treść rozprawy i zaprezentowane wyniki dociekań naukowych zauważyć można, iż środki do ich uzyskania były różnorodne. Autorka oparła swoje badania na aktualnej i zalecanej wiedzy metodologicznej, zawartej w licznej literaturze. Przeprowadzone badania były ukierunkowane na znalezienie sposobu wypracowania konsensusu w ramach analizowanego obszaru. Doktorantka formułuje kolejne postulaty w odniesieniu do czynnika organizacyjnego, a następnie charakteryzuje i uzasadnia potrzebę posiadania rozwiązania systemowego w badanym obszarze. Kolejne twierdzenia, generowane w trakcie wywodu, spajają poprzednie elementy poprzez ich syntezę, a efektem tego jest przedstawiona przez Autorkę propozycja rozwiązań - przyszłość systemu obronnego zależy od zdolności do innowacyjnego podejścia w planowaniu i realizacji zadań obronnych.

Wnioski przedstawione w niniejszej rozprawie zostały uzupełnione analizą danych empirycznych, które potwierdzają tezy dotyczące potencjału oraz ograniczeń sektora ochrony osób i mienia w kraju. W szczególności prezentowane, dane liczbowe uwidaczniają istotne aspekty funkcjonowania agencji ochrony – zarówno w wymiarze operacyjnym, jak i organizacyjnym, technologicznym oraz systemowym.

Język, jakim posługuje się Doktorantka jest komunikatywny pomimo występujących sporadycznie braków właściwych znaków interpunkcyjnych, co ma swoje konsekwencje dla strony redakcyjnej pracy. Zdarzają się także powtórzenia treści zamieszczonych w różnych fragmentach dysertacji, a w prezentowanych wypowiedziach nie zawsze zdarza się Doktorantce korzystać z języka używanego w tego rodzaju opracowaniach naukowych.

Zgadzam się z Autorką, że wdrożenie nowych koncepcji w teorii i w praktyce funkcjonowania służb, a także instytucji i prywatnych agencji ochrony odpowiedzialnych za zapewnienie i utrzymanie bezpieczeństwa przyczynia się do wzrostu efektywności ich działania, a tym samym do wzrostu poczucia bezpieczeństwa społeczeństwa.

Podsumowując należy stwierdzić, że część merytoryczna rozprawy doktorskiej została opracowana na dobrym poziomie, co świadczy o dobrym merytorycznym przygotowaniu Doktorantki w tej tematyce, które pozwala swobodnie podejmować problemy rozpatrywane w ramach prowadzonych dociekań naukowych.

Wyniki przeprowadzonych badań naukowych z wykorzystaniem zarówno teoretycznych, jak i empirycznych metod badawczych potwierdziły hipotezy cząstkowe dotyczące deficytów legislacyjnych, organizacyjnych i braków w zakresie interoperacyjności z organami administracji publicznej. W efekcie przyjęta hipoteza, zgodnie z którą przygotowania agencji ochrony osób i mienia do działania w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny wymagają doskonalenia funkcjonujących rozwiązań w takich dziedzinach jak: prawo, zarządzanie i logistyka została potwierdzona. Ponadto zostały osiągnięte cele badawcze, dokonano diagnozy przygotowań agencji ochrony osób i mienia do działania w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny, a także określono dziedziny wymagające doskonalenia w zakresie przygotowań agencji ochrony osób i mienia do realizacji zadań w warunkach zagrożenia.

W zakończeniu pracy Doktorantka dokonała podsumowania swoich rozważań oraz wniosków zaprezentowanych w poszczególnych rozdziałach. Autorka określiła, że przygotowanie agencji ochrony osób i mienia do działania w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny, składające się z: przestrzegania prawnych rozwiązań, wykorzystania odpowiednich sił i środków, właściwego zabezpieczenia technicznego oraz zgodnej współpracy ze wszystkimi podmiotami będą podstawą skutecznego działania – ważnym problemem jest koordynacja prac od fazy planowania do ich zakończenia.

Podsumowując, pomimo kilku zauważeń w określonych obszarach prezentowanej dysertacji – zamieszczone zapisy, należy uznać za trafne i wartościowe spostrzeżenia – stwierdzam, że układ pracy i treści w niej zawarte pozwoliły na weryfikację przyjętej hipotezy, prezentację wniosków końcowych, a tym samym

osiągnięcie zamierzonego celu badawczego. Praca stanowi nowatorskie podejście do podjętej tematyki. Jest udaną prezentacją istniejących rozwiązań oraz analizy możliwości adaptacji poszczególnych rozwiązań – uważam ją za wartościowe opracowanie o znaczącej wartości naukowej.

Doceniam wysiłek badawczy Autorki, dlatego przechodząc do konstatacji, przedstawiam Doktorantce kwestie, które w czasie publicznej obrony należy rozwinąć:

1. Proszę uzasadnić i wyjaśnić zagadnienie „reprezentatywności” w badaniach empirycznych.
2. Proszę scharakteryzować i przedstawić granice „dopuszczalnych zachowań” w obszarze prowadzonych badań, których przekroczenie stanowi podstawę do działań Policji.
3. Proszę przedstawić wpływ szeroko rozumianego „otoczenia zewnętrznego” na tworzenie koncepcji działań w zakresie bezpieczeństwa w obszarze prowadzonych dociekań naukowych.

Kolejna ostatnia już wątpliwość dotyczy stosowania wymiennie „nazwy” System Obrony Państwa – a – System Bezpieczeństwa Państwa, co może być traktowane jako błąd rzeczowy.

IV. OCENA KWALIFIKACYJNA I WNIOSEK KOŃCOWY

Recenzowana praca, skonstruowana jest poprawnie pod względem metodologicznym i merytorycznym, jest wartościową poznawczo i merytorycznie rozprawą naukową.

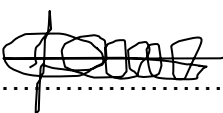
Zamieszczone w recenzji spostrzeżenia o charakterze ogólnym nie wpływają zasadniczo na pozytywną ocenę dysertacji. Przeprowadzone badania, zaprezentowane wnioski mają charakter autorski i nowatorski. Pani mgr Judyta RYKOWSKA, podjęła się zadania trudnego – analizy jednego z obszarów, który tworzy państwo poprzez wprowadzenie prywatnych podmiotów realizujących zadania w obszarze bezpieczeństwa narodowego. Z zadania tego wywiązała się właściwie, definiując relacje pomiędzy sektorem publicznym a prywatnym w taki sposób by nie doszło do prywatyzacji newralgicznych obszarów działalności państwa – w opinii Autorki – w obszarze bezpieczeństwa narodowego.

W konkluzji pragnę nadmienić, że Doktorantka wywiązała się z postawionych sobie zadań, a odwołując się do formalnych wytycznych determinujących pracę

recenzenta należy stwierdzić – rozprawa stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, tym samym uwiarygadnia umiejętności samodzielnego prowadzenia pracy naukowej. Doktorantka wykazuje ogólną wiedzę teoretyczną w dyscyplinie nauk o bezpieczeństwie – Jej warsztat badawczy zasługuje na pozytywną ocenę.

WNIOSEK KOŃCOWY

Ja, niżej podpisany stwierdzam, że recenzowana rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2024 r., poz. 1571) i wnioskuję o dopuszczenie Pani mgr. Judyty RYKOWSKIEJ do dalszych etapów postępowania w sprawie nadania stopnia doktora w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauk o bezpieczeństwie. W związku z powyższym przedstawiam wniosek o dopuszczenie recenzowanej rozprawy doktorskiej do publicznej obrony oraz dyskusji nad jej treściami.

.....